

Astrid Vang-Pedersenin suunnittelema ja Jens Johansen johtama Elements of the North -päätöskonsertti oli kokonaistaideteos, jossa yhdisteltiin erilaisia kokoonpanoja, soolo-osuuksia, erilaisia projisointeja ja valoja.

Aarhus Vocal Festival on tunne

Aarhus Vocal Festival on tunne. Se on musiikkia. Se on workshoppeja. Se on keskittymistä ja omistautumista kilpailuun valmistautumiseen sekä varsinaiseen kilpailuesiintymiseen. Se on oppimisen iloa sekä riemua, kun musiikki resonoi sydämessäsi, kehossasi ja mielessäsi. Ja yhteiskuuluvuuden tunnetta ihmiseen niin vieressäsi kuin edessäsi tai takanasi.

-Tine Fris-Ronsfeld, festivaalin johtaja

Aarhus Vocal Festival, tuttavallisemmin AAVF, järjestettiin jo 7 kerran Tanskan Aarhusissa. Tänä vuonna festivaalien voikaaliperheeseen kuului 1042 laulajaa 17 eri maasta. Neljän päivän aikana järjestettiin huikeat 52 konserttia ja 45 workshopia sekä tietysti perinteiset kuorojen että lauluyhtyeiden kilpailut. AAVF on tapahtuma, jossa kaikki -ammattilaisista ja omistautuneista amatööreistä aloittelijoihin ja tulevaisuuden lupauksiin- voivat tavata, tutustua ja oppia sekä nauttia huippukonserteista. Workshoppien kirjo on laadukas ja laaja, joikusta jazziin ja improvisointiin ja body percussiosta beat boxingiin ja looppaukseen. Johtajille ja sovittajille löytyy myös omaa spesifioitua tarjontaa

Morning Singing Trey McLaughlinin johdolla Aarhusin Musiikkitalon aulassa.

mistä ammentaa uutta.

Tärkeä osa festivaaleja on alusta asti ollut a cappella yhtyelaulu- ja kuorokilpailu. Suomalaisetkin ovat löytäneet hyvin tiensä Tanskaan ja niittäneet mainetta ja kunniaa monena vuonna. Neljänsillä festivaaleilla, vuonna 2013 kisaamassa olivat pääkaupunkiseudulla vaikuttavat Ensemble Norma sekä Tuuletar.

Ensemble Norma on poppia, kansanmusiikkia, taidemusiikkivaikutteita ja vapaata improvisaatiota yhdistelevä yhtye, joka pe-

rustettiin vuonna 2004. Sen tie yhtyelaulukilpailun finaaliin kesällä 2013 oli hiukan onnenkantamoinen, sille he pääsivät vasta muutama kuukausi ennen kilpailu mukaan toiselta varasijalta. Tältä pohjalta odotukset kilpailumenestykseen eivät siis olleet suuret, vaikka kisakokemusta olikin kerätty *Tampereen Sävelen finaalista* (2009), *Klemetti-yhtyelaulukilpailusta* (2012), *Sulasolin Uudenmaan piirin lauluyhtyekilpailusta* (2010) sekä *Leipzig A Cappella Contestista* (2012).

Ensemble Norma muistelee ohjelmansa jonkinlaisen kohokohdan ja samalla suurimman jännitysmomentin olleen toisen ja kolmannen biisin väliin rakennettu improvisoitu siirtymä. Tässä kohdassa pakollinen kappale *Wolf and I* hapertui kaihon ja epätoivon kautta alkukantaiseksi loitsinnaksi, joka kasvoi Annika Fuhrmannin säveltämäksi *Lemmennostoksi*. Tuntui supersiistiltä voida yhdistellä kokonaisia biisejä hetkessä luotuun improon intoilevat Ensemble Norman laulajat.

Ensemble Norma pokkasi loppujen lopuksi 2. sijan lauluyhteykilpailussa sekä palkittiin *Most innovative arrangement of compulsory piece* kappaleesta *Wolf & I*. Sittemmin Ensemble Norma on muuttanut muotoaan indiebändiksi nimeltä Norma, jossa kaikki jäsenet soittavat nykyään myös soittimia.

Tuuletar-yhtyeen monitaitoiset laulajat luovat äänillään sointirikkaan ja mielenkiintoisen musiikillisen maailman, missä eksotiset äänenkäyttötavat, iskevät beatbox-rytmit ja vahva yhteisointi leikkivät riehakkaasti keskenään. Yhtyeen sävellyksissä suomalainen kansanperinne, globaalit musiikilliset vaikutteet ja urbaani nykymusiikki kohtaavat toisensa tuoreella ja ennakkuulottomalla tavalla. Tuuletar on luonut upean kansainvälisen uran ja palkittu myös kotimaassa Etnogaalassa 2019 Vuoden Kansainvälistyjänä sekä Emma-gaalassa 2017 Vuoden etnoalbumista *Tules Maas Vedes Taivaal*. Suurelle yleisölle Tuuletar on tullut tunnetuksi kappaleestaan *Alku*, joka soi *Game of Thronesin* 7. kauden trailerissa.

"Meille oli tärkeää osoittaa alusta asti, että olemme varteenotettava tulokas kuorokentällä, ja että rytmimusiikkia voi tehdä yhtä kunnianhimoisesti ja laadukkaasti kuin muutakin kuoromusiikkia. Aarhus Vocal Festival on yksi harvoja tapah-

Vuoden 2017 kuorokilpailun voittaja Musta Lammas.

Andreas Krause

tumia ja kilpailuja, johon meidän kaltainen äänentoistoa lauluyhtymäisesti osana instrumenttiaan hyödyntävä kuoro pystyy ottamaan osaa."

-Ida Olsonen, Musta Lammas

Varsinaisen jackpotin lohkaisi Ensemble Normassakin vaikuttaneen Ida Olsosen luotsaama Musta Lammas vuoden 2017 festivaaleilla. 24-henkinen kokoonpano on rakennettu eräänlaiseksi lauluyhtyeen ja kuoron hybridiksi, jonka kolmen laulajan bassosektio käyttää lähimikrofoneja niin harjoituksissa kuin konserteissa. Vasta reilun vuoden toiminnassa ollut kuoro *voitti kuorosarja* ja sai kappaleestaan *Katse* palkinnon *Most innovative arrangement*. Olsosen mukaan kuoron toiminta sai kilpailumenestyksestä positiivista luottamusta ja virtaa. Voitto merkitsi Mustalle Lampaalle paitsi tunnustusta tehdystä työstä myös näkyvyyttä ja uskottavuutta niin Suo-

Antti Kokkola

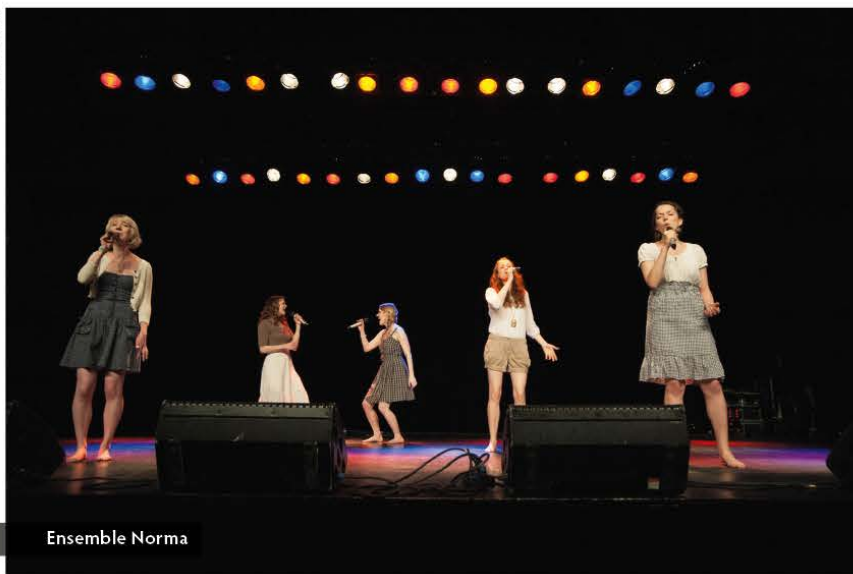
ILO Ensemble

messa kuin osana kansainvälistä kuorokenttää. Näistä hyvänä esimerkkinä ovat esimerkiksi viime vuoden pääesiintyjä-kiinnitykset New Yorkin *SingStrong-festivaaleille* ja Vaasan *kuorofestivaaleille*. Parasta antia Aarhusissa itse kilpailun ohella oli kosketus kansainväliseen vertais yhteisöön. Oli mukavaa tavata muita a cappella -poppoita, kuulla heidän musiikkiaan ja vaihtaa ajatuksia sekä tietysti filistellä koko kuoron voimin muun muassa *Touchén*, *Vocal Linen* ja *New York Voicesin* kaltaisten a cappella -kurkojen meininkiä.

Vuoden 2019 suomalaiset kisaajat olivat yhteytlaulusarjassa ILO Ensemble sekä kuorosarjassa Sabrina ja Saarten tyttäret.

Ilo Ensemble on vuonna 2012 perustettu viisihenkinen a cappella -ryhmä, joka on omistautunut 1800-luvun populaarimusiikin, rekilauluperinteen päivittäiselle nykyaikaan. Samalla yhtye piirtää urbaanin nykynaisen muotokuva a ainutlaatuisella, vanhaa ja uutta yhdistävällä musiikillaan. Ilo Ensemblen musikit ovat säveltäneet, sovittaneet ja sanoittaneet uusia elämänmakuista lauluja. Niiden koskettavat tarinat kumpuavat yhteiskunnallisista ja omakohtaisista aiheista; arjen iloista ja suruista, äitiyden haasteista, kaipuun haikeudesta ja eriarvoisuudesta.

Sven Ratzel

Ensemble Norma

Sabrina ja Saarten tyttäret

ILO Ensemblen Tiina Palmén kertoo yhtyeen keränneen kilpailukokemusta ennen Aarhusia Tampereen Sävelestä vuonna 2017. Tuo kilpailu napsautti plakkariin yhtyelaulukilpailun akustisen sarjan voiton rohkealla ja puhuttelevalla esiintymisellä. Aarhusissa ILOa kiinnosti erityisesti päästä kuulemaan a cappella -yhtyeitä eri puolilta maailmaa. Oman musiikin säveltäminen, sanoittaminen ja sovittaminen ei ole yhtyelaulumaailmassa kovin tavallista, joten suomenkielellä laulettu oman musiikin tuominen kansainväliselle areenalle kiehtoi. Myös yhtyeelle annettava tuomariston palaute sekä räätälöity *couchaus* oli merkittäviä motivaattoreita Tanskaan lähtemisessä. Vaikka kilpailu piti ILO:n varsin kiireisenä koko pitkän viikonlopun, tutustuitvat he paremmin muutaman yhtyeen kanssa ja alustavia yhteistyökuvioitakin viriteltiin. Lisäksi oma akustinen *showcase*-esiintyminen sai innostuneen vastaanoton.

"Kansanmusiikki vaikuttaa olevan a cappella maailmassa aika marginaalissa, mutta suomalaiset naisäänit näkyivät kyllä festareilla hienosti ja vahvasti!"

-Tiina Palmén, ILO Ensemble

Verrattuna Tampereeseen ILO summaa Aarhusin tunnelman olleen hyvin rento. Yleisöä laulettiin välispäikeissä ja yhtyeiltä odotettiin kisassa viihdyttävyyttä. ILO nappasi lopulta Aarhusissa yhtyelaulukilpailun 3. sijan lisäksi kyseisen sarjan "Most innovative performance" -palkinnon.

Vuonna 2015 perustettu Sabrina ja Saarten tyttäret -laulukollektiivi luo itse kokonaan uutta musiikkia *Kantelettaren runoihin*. Keikoilla johtaja Sabrina Ljungberg ei seiso pe-

Suomalaista väriä esiintymislavalla ja workshop-kouluttajissa edusti tänä vuonna Club for Five. Kuva Elements of Play -konsertista.

rinteisesti kuoron edessä, vaan johtaa yhtyettä rivistä laulamalla. Musiikin ammattilaisista ja pitkälle edenneistä musiikin harrastajista koostuvalla yhtyeellä on vahva oma konsepti ja ääni. Musiikin luomisen ohella muutakin toimintaa leimaa vahva yhteisöllisyys. Laulukollektiivi-sanalla yhtye pyrkii kuvaamaan toimintaansa, joka muistuttaa musiikillisesti kuoroa, mutta työskentelytavoiltaan pitkälti lauluyhtyettä.

Ljungbergin mielestä kilpailuihin osallistuminen kehittää kuoroa valtavasti ja antaa syyn erittäin yksityiskohtaiseen treenaamiseen sekä haastaa fyysisesti ja psykologisesti niin laulajia ja johtajia. Parhaimmillaan hyvä sijoitus kilpailussa lisää kuoron tai yhtyeen näkyvyyttä kansainvälisessä kuoroskenessä ja synnyttää uusia tärkeitä yhteyksiä.

Ajatus Aarhusin kilpailuun lähtemisestä syntyi, kun Ljungberg osallistui kesällä 2018 Aalborgissa RAMA-instituutin kuoronjohtajille suunnatulle Summer Camp -kesäkursille. Tuolloin tanskalaisen kuoromusiikin avarakatseisuus teki vaikutuksen eikä luotuja odotuksia petetty seuraavana kesänä: vastassa

oli jopa hämmentävän lämmin ja avoimen innostunut yleisö.

"Aarhusin henkeä toivoisin lisää Suomeen: voimme tsemjata ja filistellä toinen toisiamme vieläkin enemmän! Muut tekijät tulisi nähdä ystävinä ja oman kehityksen kirittäjinä. Ihanaa huomata, kuinka suomalainen kuoroelämä on avartumassa, ja jatkuvasti putkabelee uusia, selkeästi omaa juttuaan tekeviä kuoroja ja yhtyeitä."

-Sabrina Ljungberg, Saarten tyttäret

Usko omaan pärjämiseen kuitenkin horjui hieman, kun vastassa oli kovatasoisia popkuoroja ja Saarten tyttärien erityisyys korostui. He olivat ainoa täysin omaa musiikkia esittävä kuoro, ainoa naisista koostuva kuoro ja lisäksi he esiintyivät lähes akustisesti. Epäilyt osoittautuvat aivan turhiksi, sillä Sabrina ja Saarten tyttäret saavuttivat ensimmäisessä kansainvälisessä kuorokilpailussaan 2. sijan sekä kuorosarjan Most innovative performance -palkinnon. Aarhusin kuorokilpailun tuomaristoa Ljungberg kiittelee kirjallisen palauteen tarkankanäköisyydestä, ammattimaisuudesta ja rakentavuudesta. Sellainen palaute auttaa johtajaa kehittämään aidosti omaa ja yhtyeensä toimintaa.

Aarhusista jää päällimmäisenä mieleen ihanan innostunut, välitön ja lämmin tunnelma, inspiroivat kohtaamiset muiden a cappella -tekijöiden kanssa, upeat konsertit ja ajatus-tenvaihto ylipäättään. Tervetuloa Aarhusiin tutustumaan eurooppalaiseen vokaaliperheeseen jälleen kesällä 2021! ♦

Outi Annala

Kuorokilpailun voittajat:

2019: Jazzchor der Uni Bonn (DE)
2017: Musta Lammas (FI)
2015: Vivid Voices (DE)
2013: Pitchcontrol (NED)
2011: Naura (DK)
2009: SONO (DK)
2006: Vivid Voices (DE)

Vokaaliyhtyekilpailun voittajat:

2019: Jazzation (Hungary)
2017: Elephant Claps (IT)
2015: The Junction (NED)
2013: On Air (DE)
2011: Transistor Radiogirls (DK)
2009: Vocaloca (DK)
2006: Apes and Babes (NO)